

محصول تدبیر امام هادی (ع)

تاریخ به ما می گوید که شکست و ائتلاف نخله‌های انحرافی و شبهه‌آفرین در حوزه‌های توحید، امامت و اعتقادات مردم و دفاع از قرآن و احادیث و روشن ماندن چراغ هدایت، محصول دوراندیشی و تمهید ژرف آن حضرت، پدر و فرزندان گرانقدر اوست.

تاریخ به ما می گوید که شکست و ائتلاف نخله‌های انحرافی و شبهه‌آفرین در حوزه‌های توحید، امامت و اعتقادات مردم و دفاع از قرآن و احادیث و روشن ماندن چراغ هدایت، محصول دوراندیشی و تمهید ژرف آن حضرت، پدر و فرزندان گرانقدر اوست.

حیات اهل بیت علیهم‌السلام و حوادث و رخداد‌های دوران ولایت و رهبری آنان، عصاره‌ی خلقت است. هیچ حماسه و فاجعه، تدبیر و تقیه و نیز تعلیم و تربیتی همانند روزگار آنان وجود نداشته و نخواهد داشت. پی بردن به حقایق اهل بیت علیهم‌السلام، رسالت و شیوه‌های تبلیغی و براندازی دشمنان راه خدا در عصر ایشان می‌تواند جامعه‌ی انسانی را از شقاوت و حرمان و جاهلیت برهاند. یکی از حلقه‌های نورانی خاندان وحی، وجود مبارک حضرت امام هادی علیهم‌السلام است که به نوعی می‌توان آن حضرت را بنیان‌گذار تحولات فکری و فرهنگی دوره‌ای از زندگی مسلمانان نامید. البته هر کدام از حضرات معصومین متناسب با مقتضیات زمان و ظرفیت آمادگی جامعه‌ی مسلمانان، نسبت به مدیریت بر تحولات اجتماعی، سیاسی، عقیدتی و تحکیم پایه‌های فرهنگ دینی اهتمام داشته‌اند و حاکمیت‌های جور و اختناق هرگز نتوانستند خط اهل بیت علیهم‌السلام را از حیات جامعه‌ی اسلامی پاک کنند. آن‌ها تحمیل مظلومیت کردند اما هدایت اهل بیت علیهم‌السلام و عظمت پیروان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام هیچ گاه مخدوش نشد.

عصر امام هادی علیهم‌السلام و شخصیت والامرتبه‌ی آن حضرت ویژگی‌های خاص خود را داشت. آن حضرت در نیمه‌ی ذی‌الحجه سال 212 به دنیا آمد و در هشت سالگی پس از شهادت والد گرانقدر خود حضرت امام جواد‌الائمه علیهم‌السلام عهده‌دار امر امامت شد و تا سال 254 به مدت سی‌وسه سال علاوه بر امامت امت و تحمل شش طاغوت از طواغیت بنی‌عباس، آحاد مردم از دوست و دشمن ایشان را به عامل دین، فقیه جامع، امین بزرگ و طیب و تقی می‌شناختند.

اگرچه پسران بنی‌عباس با شعار (الرضا من آل محمد) افکار عمومی امت اسلامی را به استخدام خود در آوردند و با استفاده از ظرفیت دینی، علمی و مدیریتی وقت جهان اسلام از یک سو و بهره‌برداری از نفرت آحاد جامعه‌ی مسلمانان نسبت به بنی‌امیه و بنی‌مروان از طرف دیگر شرایط ویژه‌ای را تحمیل کردند، اما این فریب طبیعتاً نمی‌توانست ماندگار باشد. لذا تدریجاً با فاصله گرفتن از شعار اولیه، حذف عناصر مؤثر و کارآمد و برخورد‌های بی‌رحمانه‌ی متعددی پدید آمد. اما آنچه باعث به فراموشی سپرده شدن نخله‌های انحرافی و در هم کوبیده شدن فتنه‌ها شد، حضور با عظمت و تدابیر اساسی حضرت هادی علیهم‌السلام در حوزه‌های سیاسی، علمی و اعتقادی مسلمانان بود که هر تفرقه‌ای را به وحدت می‌رساند.

استحکام سازمان وکالت

مثلاً اگر چه موضوع نیابت و وکالت از سوی امام معصوم علیهم‌السلام در دوره‌های پیش وجود داشت اما در عصر امام هادی علیهم‌السلام این تدبیر ارزنده و مؤثر به عنوان یک نهاد رسمی و سازمان‌یافته، از برجستگی‌های ویژه‌ای برخوردار شد و نهاد مرجعیت شیعه به عنوان نهادی راهبردی و مدل‌ساز چنان عظمتی پیدا کرد که به عنوان بی‌نقص‌ترین سلسله‌ی پس از عصمت و طهارت، ضمن ارتباط مأموم با امام علیهم‌السلام، در هم کوبنده‌ی بحرانی بود که پیش روی امت اسلامی پهن می‌شد. شما می‌بینید که حتی موضوع حبس و حصر امام معصوم علیهم‌السلام با دقت عمل و فرصت‌شناسی و وظیفه‌مداری مخلصانه‌ی وکلای امامان معصوم باعث نشد که جامعه‌ی اسلامی از دسترسی به هدایت ناب اهل بیت علیهم‌السلام محروم بماند. سازمان وکالت از سوی امام معصوم دارای چنان قوام و استحکامی شد که مجموعه نیازهای فکری، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی مسلمانان را تولیت و کفایت می‌کرد و مراکز با عظمت علمی و حدیثی مانند قم و نجف و مشهد، محصول تدبیر والای حضرت امام هادی علیهم‌السلام است. به هر حال تحصیل و وصول مبانی و مسائل فقهی و کلامی از یک مجمع مورد اعتماد، به جامعه مصونیت می‌بخشید.

تاریخ به ما می گوید که شکست و ائتلاف نخله‌های انحرافی و شبهه‌آفرین در حوزه‌های توحید، امامت و اعتقادات مردم و دفاع از قرآن و احادیث رسالت و امامت و روشن ماندن چراغ هدایت در زندگی بشر، محصول دوراندیشی و تمهید ژرف آن حضرت، پدر و فرزندان گرانقدر اوست.

دکتر حشمت‌الله قنبری همدانی

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)